

Lille Tuk

Ja, det var den *lille Tuk*, han hede egentlig ikke *Tuk*, men dengang han ikke kunde tale rigtig endnu kaldte han sig selv *Tuk*; det skulde betyde *Carl*, og det er godt man veed det; han skulde passe sin Søster *Gustave*, som var meget mindre, end han, og saa skulde han ogsaa lære sin Lexie, men de to Ting vil ikke gaae paa engang. Den stakkels Dreng sad med sin lille Søster paa Skjødets og sang alle de Viser, han kunde, og imidlertid skottede Øinene til Geographi-Bogen, der laa aaben for ham; han skulde til imorgen kunne udenad alle Byerne i Sjællands Stift og vide om dem Alt, hvad der kunde vides.

Nu kom hans Moder hjem, for hun havde været ude, og hun tog den lille *Gustave*; *Tuk* løb til Vinduet og læste saa at han næsten læste sig Øinene ud, for det var nær ved at blive mørkt og det blev mere, men Moder havde ikke Raad til at kjøbe Lys.

»Der gaaer den gamle Vaskerkone omme fra Strædet!« sagde Moderen, idet hun saae ud af Vinduet. »Hun kan knap bære sig selv og saa maa hun bære Spanden fra Posten; spring du ud, *lille Tuk*, og vær en velsignet Dreng! hjælp den gamle Kone!«

Og *Tuk* sprang ligestrax og hjalp, men da han saa kom hjem, var det mørk Aften, Lys var der ikke at snakke om, han skulde i sin Seng; det var en gammel Slagbænk; i den laa han og der tænkte han paa sin Geographi Lexie: Sjællands Stift og Alt hvad Læreren havde fortalt. Der skulde rigtignok have været læst, men det kunde han jo ikke nu. Geographi-Bogen stak han ind under sin Hovedpude, for han havde hørt, at det skulde hjælpe betydeligt til at huske sin Lexie, men det er ikke til at stole paa.

Der laa han nu og tænkte og tænkte, og saa var det lige med eet, som om Nogen kyskede ham paa Øine og Mund, han sov og sov dog ikke; det var ligesom om han saae den gamle Vaskerkones milde Øine see paa ham, og hun sagde: »det vilde være en stor Synd om du ikke skulde kunne din Lexie! du hjalp mig, nu skal jeg hjælpe dig, og *vor Herre* vil altid gjøre det!«

Og lige med eet saa kriblede og krablede Bogen under Hovedet paa *lille Tuk*:

»Kykely! put! put!« det var en Høne, der kom og det fra Kjøgeby. »Jeg er een af *Kjøgehøns*!« og saa sagde den hvor mange Indvaanere, og om Slaget der havde staaet, og det var nu ikke noget at tale om.

»Krible krable, bums!« der dumpede en; det var en Fugl af Træ, som nu kom; det var Poppegøien fra Fugleskydningen i *Præstø*. Den sagde, at *dervar* ligesaa mange Indvaanere, som den havde Søm i Livet; og den var noget stolt: »*Thorvaldsen* har boet paa Hjørnet af mig. Bums! jeg ligger deiligt!«

Men *lille Tuk* laa ikke, han var med eet til Hest. I Gallop, i Gallop gik det. En prægtigklædt Ridder med skinnende Hjelmusk og vaiende Fjerbusk havde ham foran sig paa Hesten og de rede igjennem Skoven til den gamle By, *Vordingborg*, og den var en stor, en levende By; høie Taarne kneisede paa Kongeborgen, og Lysene skinnede langt ud igjennem Vinduerne; derinde var Sang og Dands; Kong *Valdemar* og stadselige unge Hoffrøkener gik i Dandsen. – Det blev Morgen, og ligesom Solen kom, sank Byen hen og Kongens Slot, det ene Taarn efter det andet, tilsidst stod kun eet eneste paa Banken, hvor Slottet havde staaet, og Byen var saa lille bitte og saa fattig, og Skoledrengene kom med deres Bøger under Armen og sagde »2000 Indvaanere«, men det var ikke sandt, saa mange var der ikke.

Og *lille Tuk* laa i sin Seng, han syntes at han drømte og at han ikke drømte; men Nogen var der tæt ved ham:

»Lille Tuk! lille Tuk!« blev der sagt; det var en Sømand, en ganske lille Person, som om det kunde være en Cadet, men det var ikke en Cadet. »Jeg skal hilse saa meget flittig fra *Corsøer*, den er en By, som er i Opkomst! den er en levende By, den har Dampskib og Postvogn; engang skulde den altid kaldes ækel, men det var gammel Mening. »»Jeg ligger ved Havet,«« siger *Corsøer*, »»jeg har Landevei og jeg har Lystskov, og jeg har født en Digter, som var morsom, og det ere de ikke alle. Jeg har villet sende et Skib rundt om Jorden, jeg gjorde det ikke, men kunde have gjort det, og saa lugter jeg saa deilig, lige ved Porten, der blomstre de yndigste Roser!««

Lille Tuk saae dem, det blev Rødt og Grønt for hans Øine, men da der kom Ro i Couleurerne var det en heel skovgroet Skrænt tæt ved den klare Fjord; og oven over laa en prægtig gammel Kirke med to høie, spidse Kirketaarne: fra Skrænten sprang Kilderne i tykke Vandstraaler, saa at det pladskede efter, og tæt ved sad en gammel Konge med Guldkrone om sit lange Haar; det var Kong *Hroar* ved Kilderne; det var ved *Roeskilde* By, som man kalder den nu. Og hen over Skrænten, ind i den gamle Kirke, gik alle Danmarks Konger og Dronninger Haand i Haand, alle med Guldkrone paa, og Orglet spillede og Kilderne rislede. Den *lille Tuk* saae Alt, hørte Alt. »Glem ikke Stænderne!« sagde Kong *Hroar*.

Lige med eet var Alting borte igjen; ja, hvor blev det af? det var ligesom man vender et Blad i en Bog. Og nu stod der en gammel Kone, det var en Lugekone, hun kom fra *Sorø*, hvor der voxer Græs paa Torvet. Hun havde sit graae Lærreds Forklæde over Hovedet og ned ad Ryggen; det var saa vaadt, det maatte have regnet: »ja, det har det!« sagde hun, og saa kunde hun noget Morsomt af *Holbergs* Comedier og hun vidste om *Valdemar* og *Absalon*; men lige med eet, saa krøb hun sammen, rokkede med Hovedet, det var ligesom om hun vilde springe: »koax!« sagde hun, »det er vaadt, det er vaadt, det er gravstille godt – i *Sorø*!« hun var lige med eet en Frø, »koax!« og saa var hun den gamle Kone igjen. »Man maa klæde sig efter Veiret!« sagde hun. »Det er vaadt, det er vaadt! min By er ligesom en Flaske; man kommer ind ved Proppen, og der maa man ud igjen! jeg har haft *Maller* og nu har jeg friske rødmossede Drengene paa Bunden af Flasken; der lære de Viisdom: Græsk! Græsk! koax!« det klang ligesom naar Frøerne synge, eller man gaaer i Mosevand med store Støvler. Det var altid den samme Lyd, saa eens, saa kjedelig, saa kjedelig, at *lille Tuk* faldt i en ordentlig Søvn, og *den* kunde han have godt af.

Men ogsaa i denne Søvn kom en Drøm, eller hvad det nu var: hans lille Søster *Gustave* med de blaae Øine og det gule krøllede Haar var med eet en voxen, deilig Pige, og uden at have Vinger paa kunde hun flyve og de fløi henover Sjælland, over de grønne Skove og de blaae Vande.

»Hører du Hanegal, *lille Tuk*! kykeleky! Hønsene flyve op fra *Kjøgeby*! du faaer en Hønsesgaard, saa stor, saa stor, du vil ikke lide Sult og Nød! Poppegøien skal du skyde, som man siger, du bliver en riig og lykkelig Mand! din Gaard skal kneise, som Kong *Valdemars* Taarn, og rigt skal den bygges med Billedstøtter af Marmor, som dem fra *Præstø*-Hjørne, du forstaaer mig nok. Dit Navn skal med Roes flyve vidt ud om Verden, som Skibet, der skulde have gaaet fra *Corsøer*, og i *Roeskilde*-By – – »husk paa Stænderne!« sagde Kong *Hroar*; der skal du tale godt og klogt, *lille Tuk*, og naar du saa kommer engang i din Grav, skal du sove saa stille – –«.

»– Som om jeg laae i *Sorø!*« sagde *Tuk*, og saa vaagnede han; det var klar Morgen, han kunde ikke huske det mindste af sin *Drøm*, men det skulde han heller ikke, for man maa ikke vide hvad der kommer.

Og han sprang ud af Sengen og læste i sin Bog og kunde saa sin *Lexie* lige strax. Og den gamle *Vaskerkone* stak Hovedet ind af Døren, nikkede til ham og sagde:

»Tak for igaar, du velsignede Barn! *vor Herre* lade din bedste *Drøm* blive opfyldt!«
Den *lille Tuk* vidste slet ikke hvad han havde drømt, men see, det vidste *vor Herre!*